

AGAPÈ | CARITAS IN BEDRIJF

EEN PRAKTISCH
RAAMWERK VOOR
LEIDINGGEVEN

HARRY COMMANDEUR
JOYCE RUPERT
HENRI SLOB
EMRE KARALI
JOOST HENGSTMENGEL
GOVERT BUIJS
KEES VAN DER KOOI
PAUL VAN GEEST

Boom

© 2021 Boom uitgevers Amsterdam

© 2021 De auteurs

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 j° Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (Postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van artikel 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912. Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bijvoorbeeld een (digitale) leeromgeving of een reader in het onderwijs (op grond van artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-uvo.nl).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

Ontwerp en verzorging omslag

René van der Vooren

Ontwerp binnenwerk

René van der Vooren

Verzorging binnenwerk

Bas Smidt

ISBN 978 90 2442 559 4

NUR 730

www.boomfilosofie.nl

www.boomuitgeversamsterdam.nl

Inhoud

Woord vooraf 9
door Jan Peter Balkenende

- 1 Inleiding 13

- 2 Ad fontes: liefde als sleutelbegrip in de Schrift en tradities 31
  - 2.1 ‘Liefde’ in het Oude Testament 33
  - 2.2 ‘Liefde’ in het Nieuwe Testament 36
  - 2.3 Synthese van het liefdebegrip 40
  - 2.4 Agapè in de christelijke ethiek na het Nieuwe Testament 41
  - 2.5 Augustinus: het geheim van de liefde en de liefde als kennen 43
  - 2.6 Tot besluit 44

- 3 Duiding van agapè in management en organisatie 47
  - 3.1 Mensbeeld 49
  - 3.2 Leiderschap, relaties en liefde 54
  - 3.3 Cultuurhistorische context en tijd 64
  - 3.4 Streven naar perfectie: omgang met fouten 65
  - 3.5 Meewegende belangen 67
  - 3.6 Visie op winst 68
  - 3.7 De elementen samengevat 69
  - 3.8 Tot besluit 72

INHOUD

- 4 Gevalsstudies: liefde, leidinggeven én leren 75
  - 4.1 Opzet en uitvoering van de gevalsstudies 77
  - 4.2 Eurac/ESAA 79
  - 4.3 Compassion 91
  - 4.4 Caesar Groep 107
  - 4.5 Anders Invest en Metalura 121
  - 4.6 a.s.r. 133
  - 4.7 Bisdom van 's-Hertogenbosch 145
  - 4.8 Gabriël Financiële Bescherming 159
  - 4.9 Koninklijke Boom uitgevers 171
  - 4.10 Rijk Zwaan 185
  - 4.11 Volksbank 198
  - 4.12 Vergelijkende analyse van de gevalsstudies 214

- 5 Uitleiding 227
  - Literatuur 245
  - Bijlage 1 Vragenlijst interviews 255
  - Bijlage 2 Overzicht homines 265
  - Over de auteurs 271

Survival of the fittest does not mean that nature is red in the tooth and claw – as nineteenth century evolutionary theory argued. Nor does it mean that only the strongest, shrewdest and most dominating will win. The fittest – those who survive (...) – are those who cooperate best with other living things.

PERLMUTTER & HEENAN, 1986, P. 152